

1. ŽADATEL

LENKA KOVALOVÁ – ŠKOLA JÓGY KARAKAL

Vrchlického 1641

738 02 FRÝDEK – MÍSTEK

Tel. +420 607 720 251

Email: kovaloval@seznam.cz

Živnostenský list – IČ 189 84 754

Výpis z obchodního rejstříku IČ 189 84 754

DIČ CZ 59 55 18 0341

Ochranná známka (výpis)

Osvědčení cvičitele jógy II. třídy

2. ODPOVĚDNÁ OSOBA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

LENKA KOVALOVÁ - ředitelka Školy jógy KARAKAL

ORGANIZÁTOR (OSOBA ZODPOVĚDNÁ ZA CELKOVÝ PRŮBĚH ŠKOLENÍ)

ŠKOLA JÓGY KARAKAL

Vrchlického 1641

738 02 FRÝDEK - MÍSTEK

3. NÁZEV VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školení a následné přezkoušení přihlášených žáků jógy na vhodnost získání **OSVĚDČENÍ** cvičitelů jógy 2. třídy v souladu s rozhodnutím Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy

4. CHARAKTERISTIKA A CÍL VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávání v kurzu je zaměřeno na **získání a prohloubení teoretických a praktických znalostí v oblasti jógy obecně a rádžajógy zvláště**, a to z pohledu historie i současnosti. Frekventanti školení budou v kurzu seznamováni se základy **anatomie a fyziologie cvičebních technik** v rozsahu potřeb jógových cvičení, které po složení zkoušek povedou. Dále budou školeni k získání praktických zkušeností **první pomoci** a potřebných poznatků a informací z oblasti **psychologie, pedagogiky, hygieny sportu, metodiky vedení cvičebních hodin a zdravého stravování**.

Kurz bude veden tak, aby příští cvičitel 2. třídy zvládl teoreticky i prakticky problematiku cvičení jógy u všech věkových skupin, t.j. od předškolního věku až do údobí věku pozdně seniorského.

Předpokládá se, že frekventanti kurzu podstoupí:

Tři víkendová setkání a jeden týdenní seminář v celkovém rozsahu 150ti vyučovacích hodin. Ve čtvrtém víkendovém setkání proběhnou závěrečné zkoušky v rozsahu 15 hodin. V mezidobí mezi víkendy bude frekventantům doporučováno samostudium na daná témata, resp. zaměření se na doporučenou odbornou literaturu (doporučený viz. Seznam literatury). Účastníci školení vypracují samostatnou písemnou práci na dohodnuté téma a v rozsahu 20-30 stran formátu A4. Následně se zúčastní zkoušky, která se budou skládat z teoretické části (písemné a ústní) a praktické části (pohybová úroveň a schopnost vést prakticky cvičení jógy, demonstrovat i vysvětlit dané cviky), kde teoreticky i prakticky prokáží svoji kvalifikaci cvičitele 2. třídy. O průběhu kurzu a jeho závěrečném zhodnocení bude vypracována vedoucím lektorem (vedoucím školení) **hodnotící zpráva**.

5. KRITÉRIA PRO VÝBĚR ÚČASTNÍKŮ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Uchazeč o kvalifikaci cvičitele jógy 2. třídy se k účasti na kurzu přihlásí přihláškou na školení cvičitelů jógy 2. třídy. Aby mohl být do kurzu přijat musí splňovat následující požadavky, které jsou v přihlášce vyžadovány:

- Dosažení věku 21ti let
- Středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou
- Praxe v oboru minimálně tří let u některé jógové organizace.
- Doporučení cvičitelé nebo organizace, která jej na školení vysílá.

6. OBSAHOVÁ NÁPLŇ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program Školy jógy Karakal poskytuje ve svých teoretických i praktických částech hluboké informace v rozsahu stanoveném pro danou kategorii cvičitelů 2. třídy. Učí, jak co nejlépe řídit a vést kurzy svěřených žáků. Konečným cílem nabízeného programu pak je, aby příští cvičitelé v plném rozsahu pochopili smysl a poslání jejich práce v dané specializaci.

7. UČEBNÍ OSNOVA A ČASOVÝ PLÁN (Rozpis hodin)

A) OBECNÁ ČÁST

PŘEDMĚT	POČET HODIN	
	TEORIE	PRAXE
Anatomie	10	
Fyziologie	10	
Pedagogika cvičebního procesu	6	
Psychologie	4	
Zdravověda, první pomoc	2	2
Právní problematika	2	
Hygiena, stravování	8	
Pedagogika Teorie a praxe cvičitele jógy	4	2
CELKEM	46	4

B) SPECIÁLNÍ ČÁST

PŘEDMĚT	POČET HODIN	
	TEORIE	PRAXE
Úvod do jógy, jógové názvosloví	3	1
Anatomie jógy	3	
Přehled jógových cest	2	
Etické aspekty jógy	3	
Ásany – jógové pozice	4	38
Relaxace	3	5
Pránájáma – techniky dechu	3	5
Pratjáhara – ovládání smyslů	2	2
Dhárána - koncentrace	2	2
Dhjána - meditace	3	4
Šatkarmy, krije – očistné techniky	2	2
Bandhy a mudry (závory, stahy, symboly)	2	2
Jógová praxe obecně se zřetelem k věku	3	4
CELKEM	35	65

C) ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

Cílem zkoušek, je aby absolvent kurzu prokázal zkušební komisi (lektorskému sboru), že si osvojil nezbytné schopnosti pro vedení jemu svěřených žáků v budoucích kurzech, že ovládá nejen teoreticky metodické vedení, ale také především, že je schopen prakticky zvládat celý systém jógových cvičení.

NÁPLŇ	POČET HODIN	
	TEORIE	PRAXE
Seminární práce na dohodnuté téma v rozsahu 20-30 str. A4	obhajoba 2	
Písemná zkouška	2	
Ústní pohovory	3	
Praktická část*		8
CELKEM	7	8

* Praktická část:

- metodický výstup (prokázat schopnost vést cvičební či praktickou část výuky)
- Ostatní praxe (prokázat vlastní požadovanou pohybovou úroveň)
- Kultura projevu cvičitele

7. UČEBNÍ OSNOVA A ČASOVÝ PLÁN (Věcná náplň)

A. OBECNÁ ČÁST:

Základy anatomie a fyziologie:

- Lidské tělo obecně
- Kostra, kosti, klouby
- Svalová soustava
- Vnitřní orgány
- Srdeční, cévní, lymfatické okruhy
- Dechové ústrojí
- Nervová soustava
- Ostatní systémy

Fyziologie

- Energetický metabolismus
- Hormonální systém
- Látkové řízení
- Nervy, mícha
- Termoregulace
- Stres a adaptace

Pedagogika cvičebního procesu:

Cíl vyučovacího procesu obecně a následně se zaměřením na věkové skupiny (děti, mládež, dospělí, senioři)

- Jóga, její možnosti a prostředky
- Vyučovací metody, formy, techniky

Psychologie:

- Význam psychologie v józe
- Základní pojmy
- Osobnost cvičitele
- Metodika výuky jógy
- Kvantova psychologie

Zdravověda, první pomoc:

- Řešení naléhavé situace při aktivitách jógy (infarkt, mozková příhoda, epilepsie, astm. záchvat, atp.)
- První pomoc obecně a při zraněních

Právní problematika:

- Občanský zákoník a odpovědnost daná zákonem
- Odpovědnost za způsobenou škodu

Hygiena, stravování:

- Hygiena obecně z pohledu jógy
- Zásady správné životosprávy
- Jóga a stravování (strava tamasická, radžastická, sattvická)
- Vegetariánství, makrobiotika, krevní skupiny, dělená strava
- Vitamíny a minerály
- Půst, hladovka, hladovění
- Jak, kdy a co jíst

Teorie a praxe cvičitele jógy

- Pohybová úroveň cvičitele
- Kultura projevu

B. SPECIÁLNÍ ČÁST

Úvod do jógy, jógové názvosloví

- Co jóga je a co nám v současnosti nabízí
- Historie jógy a osobnosti jógy
- Co může jóga nabídnout tělovýchově, sportu, zdravotnictví, kultuře
- Jógové názvosloví

Anatomie jógy

- Vnější a vnitřní Vesmír
- Panča kóša (pět obalů člověka)
- Guny (tamas, radžas, sattva)
- Čakra (energetická centra v lidském těle)
- Nádis (cesty prány v lidském těle)

Přehled jógových cest

A: Hlavní cesty :

- Radžajóga (Aštangajóga), Karmajóga, Džňanajóga, Bhaktijóga

B: Ostatní, další možné cesty:

- Hathajóga, Tantrajóga, Mantrajóga, Jóga pozornosti, Nádajóga (Jóga zvuku), Górakšašatakam (šestistupňová jóga), Asparšajóga (cesta skutečnosti), Krijajóga, Jóga podle Iyengara, Jóga-Pilates a další.

Etické aspekty jógy

- Jáma (varování, zákazy, ale též rady jak žít v souladu s celým světem)
- Nijáma (doporučení, příkazy, ale též rady jak žít v souladu sám se sebou)

Ásany – jógové pozice (polohy) a další jógové techniky

- Význam, smysl a přínos cvičení ásanů
- Členění ásanů , kriteria členění
- Průpravná cvičení jako příprava na práci s ásany
- Dynamická část jógových cvičení (Súrja namaskar, Čandra namaskar, Khatu pranam, Tibetské rity)

Relaxace

- Druhy relaxace
- Metody a techniky relaxačních cvičení a jejich provádění

Pránájáma – techniky dechu

- Podstata pránájámy
- Pránájáma – základy a praxe obecně, dechový test
- Techniky „vnitřní“ pránájámy
- Techniky „vnější“ pránájámy (Nádí šodhána, Kapálabhāti, Bhastrika, Udždžaji, Bráhmari, Sítkarí, Šítalí, Plávini, Murčha atd.)

Pratjáhára – ovládání smyslů

- Cíle a metody pratjáháry
- Pratjáhára v dnešní době
- Obecné podmínky pro práci s pratjáhárou

Dhárana - koncentrace

- Co je koncentrace a čím se liší od meditace
- Techniky soustředění se na zvolený bod koncentrace
- Příčiny nezdarů při koncentrační praxi

Dhjána – meditace

- Podstata a cíle meditace
- Techniky meditace (meditace v klidu, práce s mantrou, meditace v chůzi, dynamická meditace, arteterapie jako meditace, muzikoterapie)
- Pohledy současné vědy na techniky meditaci

Šatkarmy, krije, očistné techniky

- Smysl a cíl provádění
- Členění (néti, dhautí, naulí, bastí, kapálabhāti, trátaka)

Bandhy a mudry (závory a symboly)

- Význam, členění, postupy provádění

Jógová praxe obecně a se zřetelem k věku

- Věk a možností pohybové aktivity
- Dětství a jóga
- Dospělost a jóga
- Senioři a jóga

7. UČEBNÍ OSNOVA A ČASOVÝ PLÁN

Učební plán je rozložen do sedmi víkendů, poslední víkend je prodloužený, tak, aby výuka splňovala odpovídající počet 150 hodin a 15 hodin zkoušek.

8. VEDOUCÍ LEKTOR (VEDOUCÍ ŠKOLENÍ):

MOŘKOVSKÁ Danuše, Mgr.,

- VŠ Univerzita Palackého, fakulta pedagogická tělovýchov. směr
- vyučuje tělesnou výchovu na Gymnáziu ve Vysokém Mýtě
- cvičitelka jógy 2. třídy
- ředitelka pobočky Školy jógy KARAKAL ve Vysokém Mýtě.

9. LEKTORSKÝ SBOR:

KOVALOVÁ Lenka

Cvičitelka jógy 2. třídy
ředitelka školy jógy Karakal ve Frýdku-Místku

PANUŠKOVÁ Jarka

Cvičitelka jógy 1. třídy

VYMLÁTILOVÁ Jarka, Mgr.

Cvičitelka jógy 1. třídy

PASEKOVÁ Ilona, MUDr.

Cvičitelka 2. třídy

ŠENŠELOVÁ Zdeňka, MUDr.

BARTOSZOVÁ Jitka, JUDr., Ph.D.

Cvičitelka 2. třídy

MOŘKOVSKÝ Aleš, MUDr.

ŠEBESTA Zdeněk

nar. 26. 5. 1928, jógu praktikuje už téměř 50 let,
Je spoluautorem mnoha samizdatových materiálů, skript a CD.
Má CERTIFIKÁT pro výuku systému „Jóga v denním životě“

Lektorský sbor vzdělávacího programu je sestaven ze zkušených cvičitelů jógy 1. a 2. třídy, lékařů a právníků, kteří jsou schopni poskytnout příštím cvičitelům odborně vyčerpávající a obohacující znalosti jak ve speciálních tak všeobecných znalostech.

10. METODIKA, UČEBNÍ POMŮCKY A DIDAKTICKÁ TECHNIKA

Nosným pilířem učebního procesu je vyvážená teoretická a praktická část výuky, které dohromady představují 150 hodin.

Celková výuka je v souladu s kapitolou 6 (Obsahová náplň vzdělávacího programu) a kapitolou 7 (Učební osnova a časový plán) této zprávy.

Předpokládá se, že jedné vzdělávací akce se nezúčastní méně než deset a více než dvacet osob.

Přednáškové i cvičební části se provádějí v učebních prostorách Školy jógy KARAKAL, v osadě Raškovice, která je 15 km od Frýdku-Místku v „Oáze šťastného a zdravého života“. Nachází se na prostoru 30 arů v pěkné zahradě, je zde tělocvična, meditační objekt, kuchyň s jídelnou, ubytovací prostory pro dvacet jedna žáků a odpovídající sociální zařízení.

Pro individuální vzdělávání žáků je k dispozici v knihovně Školy jógy KARAKAL, značné množství jógové literatury.

Pro vlastní výuku budou také použita některá skripta a CD vydaná Nakladatelstvím Školy jógy KARAKAL.

Z množství vydaných skript byla vybrána tato:

L. Kovalová, Z. Šebesta:

- 1) Učebnice jógy 1. díl
- 2) Učebnice jógy 2. díl
- 3) Učebnice jógy 3. díl
- 4) Učebnice jógy 4. díl
- 5) Učebnice jógy 5. díl
- 6) Metodický program pro výuku jógy 1. ročník
- 7) Metodický program pro výuku jógy 2. ročník
- 8) Metodický program pro výuku jógy 3. ročník
- 9) Metodický program pro výuku jógy 4. ročník
- 10) Anatomie jógy
- 11) Pohádkové království - Svět pránájámy
- 12) Klíč k provádění vnitřního úklidu, (Krije a další techniky)
- 13) Klíč k bráně poznání, (Různé druhy meditací)
- 14) Co a jak jíst nebo nejíst?
- 15) Slabikář jógy pro seniory
- 16) Čítanka jógy pro seniory
- 17) Učebnice jógy pro seniory - Jak si vychutnat život
- 18) Setkání s jógou pro učitele a děti mateřských a základních škol I. až III. díl
- 19) Zdraví z vlastních rukou-Reflexní terapie
- 20) Reflexní terapie nohou
- 21) Oční cviky
- 22) KAYA-KALPA-Techniky zpomalování stárnutí I. až III. díl
- 23) MOZKOVÝ JOGGING-Stroj, který nepracuje rezaví

Pro výuku byla vybrána CD, vydaná Nakladatelstvím Školy jógy KARAKAL:

<u>L. Kovalová</u>	1) Cesta do nevědomí, (jóga nidra) 2) Klíč k vnitřnímu úklidu (jóga nidra) 3) Záře měsíce (jóga nidra se sankalpou)
<u>Z. Šebesta</u>	4) Cviky pro zlepšení páteře (spinální cviky) 5) Léčivá koupel Vesmíru (vnitřní pránájáma) 6) Léčení dechem (jóga nidra) 7) Bhrámarí (náda jóga) 8) Tráta (očistná koupel plamenem-krija) 9) Setkání s vlastním JÁ (meditace) 10) Cesta do mořských hlubin (jóga nidra) 11) Nejstarší pozdravy světa (Súrja namaskár, Čandra namaskár) 12) Rozhovor s vlastním tělem (průpravná cvičení) 13) Himalájské perly moudrosti 14) Ráj na Zemi

11. EVIDENCE ÚČASTI

K sledování průběhu vzdělávacího programu slouží jako průkazný dokument třídní kniha.

Její součástí jsou:

1. Rozvrh vyučovacích hodin pro daný den (datum, vyučovací hodina, název vyučovaného předmětu). Rozvrh hodin bude plně respektovat Směrnice ministerstva o „časovém plánu kurzů“.
2. Záznam o probrané látce obsahuje datum, vyuč. hodiny, názvy vyučovaných předmětů, název probrané látky, jméno a podpis vyučujícího lektora.
3. Záznam o docházce v daný den (potvrzení účasti, resp. zdůvodnění absence).

12. HODNOTÍCÍ ZPRÁVA

Bezprostředně po ukončení kurzu je povinen vedoucí lektor, (vedoucí školení) spolu s lektorským sborem vypracovat **hodnotící zprávu**.

Její obsahem budou:

- Název kurzu (datum, počet hodin, kvalifikace)
- Evidence absolventů kurzu (jméno, příjmení, datum narození, bydliště)
- Číslo osvědčení (vč. data vystavení)
- Závěrečný zkuškový protokol
- Podpis vedoucího lektora v závěru zprávy